

MEGHÍVÓ

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA
A FILOZÓFIAI ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK, VALAMINT A
GAZDASÁG- ÉS JOGTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁVAL
SZERVEZETT KONFERENCIÁRA

A konferencia ideje és helye:

2018. november 19., hétfő, 13.00 óra

MTA Székház Felolvasóterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet)

Elméletek vonzásában

A „határtalan tudomány” kezdetei a 60-as, 70-es évek humán- és társadalomtudományi kutatásaiban

A 2018-as MTÜ mottójához („Határtalan tudomány”) igazodva az I., a II. és a IX. osztály közös *tudománytörténeti* konferenciájának célja, hogy bemutassa annak a folyamatnak a kezdeteit és sokféleségét, amelynek eredményeképpen a rendszerváltást *megelőző* évtizedekben a magyarországi humán és társadalomtudományokban egyebek mellett két tekintetben következett be határátlépés: egyrészt a nyugat-európai és amerikai elméleti áramlatok beléptek a hazai kutatásokba, másrészt a hazai kutatások kiléptek a nemzetközi szintérré.

A konferencia többek között az alábbi kérdésekre keres választ:

Milyen változásokat hozott a strukturalista szemlélet, majd a strukturalista gondolkodásban az azt továbbfejlesztő-átíró-meghaladó posztstrukturalista közelítésmód? Mely diszciplínákban érhető tetten ez a két nagy áramlat és melyeket hagyott érintetlenül? Mely tudományágakban nyert teret a matematikai gondolkodás és melyekben nem? Milyen új aldiszciplínák, módszertanok, szemléletek és tematikák alakultak ki az említett időszakban? Mely diszciplínák lettek „elméletibbek”, és melyeket érintett kevésbé az elméletek alkalmazása? Mely diszciplínákról mondható, hogy az elméleti nyitás tudományos újjászületést hozott? Születtek-e az elméletek fejlődését nemzetközi szinten befolyásoló, kifejezetten magyar elméleti eredmények ezeken a területeken?

HATÁRTALAN TUDOMÁNY

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPÉNEK 2018-AS MOTTÓJA

MEGHÍVÓ

Program

13.00: **Megnyitó**

Vékás Lajos, az MTA rendes tagja, az MTA alelnöke

13.05: **Nyelvtudomány, irodalomtudomány**

Levezető elnök: Kertész András, az MTA rendes tagja

Bevezető: Kertész András, az MTA rendes tagja

13.10–13.30: Hogyan is kezdődött? – Az elméleti nyitás korszaka a magyar nyelvtudományban

Kiefer Ferenc, az MTA rendes tagja

13.30–13.50: Az irodalomelmélet 1956 után újra polgárjogot nyert Magyarországon – Tudománytörténeti áttekintés az elméleti kutatás szegedi műhelyének szemszögéből

Bernáth Árpád, az MTA doktora

13.50–14.10: Az első nyelvi fordulat – A strukturalista szemlélet megjelenése a magyar irodalomtudományban

Bollobás Enikő, az MTA doktora

14.10: vita

14.20–14.30: szünet

14.30: **Pszichológia, történettudomány, politológia**

Levezető elnök: Pléh Csaba, az MTA rendes tagja

Bevezető: Pléh Csaba, az MTA rendes tagja

14.35–14.55: Agy és elme – Egy szerencsés találkozás

Czigler István, a pszichológiai tudomány doktora

14.55–15.15: A szociálpszichológia elvesztette “polgári áltudomány” jellegét

Hunyady György, az MTA rendes tagja

15.15–15.35: A magyar történetírás megújulása a Kádár-korszakban

Romsics Ignác, az MTA rendes tagja

15.35–15.55: A megosztott diszciplína – Iskolák és szekták a politikatudományban

Bayer József, az MTA rendes tagja

15.55: vita

16.05: a konferencia vége

HATÁRTALAN TUDOMÁNY

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPÉNEK 2018-AS MOTTÓJA